

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliæ Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.6. Lumine fidei SS. Sacramenti manifestat Deus hominibus mysteriorum suorum eminentiam. est etenim lux, quæ, teste Apostolo, lucet in tenebris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

§.6. Lumine fidei SS. Sacramenti manifestat Deus hominibus mysteriorum suorum eminentiam: est etenim lux, qua te-
ste Apostolo lucet in tenebris.

nij nobis hoc affirmantis, infallibilitate, omnipotentie illius magnitudinem & mysteriorum eius excellentiam, idque lumine fidei quod in illo Sacramento nobis infundit, per quod mediante fide cognoscimus quod in eius institutione quasi ceteratim irruant mysteria quorum omnium eius lumine detegimus eminentiam.

Memini hic Apostolum eius quod factum legimus in principio mundi. Intendit Deus mundum hunc illa create pulchritudine & decore quem in illo conspicimus: creavit caelos, terram, Elementa, arbores, & plantas, & omnium creaturarum varietate quas Divina eius produxit omnipotentia. Verum cum pulchritudo haec sub pallo caliginis & tenebrarum tegumento lateret abscondita: etenim: *Tenebrae erant super faciem abyssi*, non poterant hoc thesauro homines potius: *Tenebrae inanis*: nec eius intueri pulchritudinem. Ad hoc igitur Deus lucem creavit, huius pulchritudinis manifestatorem: *Dixit Deus fiat lux & facta est lux*: qua illucescere hominibus datum est videre pulchritudinem & ornamentum arborum, claritatem nosse fontium, fertilitate gaudere camporum, compositione & ornatu laetari horrorum, decore & ornatu delectari caelorum, stellarum luce atque ipsius solis splendore exultare.

IV. Et miraculum creatio- nis lucis renoua- tur.

Gen. 1.12.

non poterant hoc thesauro homines potius: *Tenebrae inanis*: nec eius intueri pulchritudinem. Ad hoc igitur Deus lucem creavit, huius pulchritudinis manifestatorem: *Dixit Deus fiat lux & facta est lux*: qua illucescere hominibus datum est videre pulchritudinem & ornamentum arborum, claritatem nosse fontium, fertilitate gaudere camporum, compositione & ornatu laetari horrorum, decore & ornatu delectari caelorum, stellarum luce atque ipsius solis splendore exultare.

Supereminentem in hoc mundo dignitatem lux manifestavit quam Deus eo fine creavit ut eius conspectu delectarentur. At multo dignior lux mundi est extra omnem comparationem mysteriorum revelavit Dei celsitudo, quae in Ecclesia sua operatus pulchritudinem: illam non minus illustrem, quam mundum in creatione voluit exhibere: *O Israel quam secunda magna est domus Dei, & ingens locus possessionis eius*. fidei Sa-
ias 1. magnitudo sphaerae caelestis quam Deus in Ecclesia statuit, eminentia Sacramentorum, quibus illam adornat, gratiarum ac divitiarum thesaurus quibus ab illo datur, donorum numeritas, quibus cumulatur, caelestis doctrinae & sapientiae prerogativa in qua illam fundavit, numerus sanctorum innumerabilis quibus illa praefulget: haec inquam omnia excedunt quidquid Deus in prima mundi creatione praefixit: etenim illam ita extollunt, ut eam sibi in domum eligere voluerit, quatenus in hoc suam panderet dignitatem vocaturque domus Dei, quia in illa Deus moratur & assistit & extra illam non invenitur: haec magna est: & quia domus est locusque in quo habitat Deus: inde certum est quod a liquid de eius magnitudine participet: *Magna domus eius*.

V. Prima eius conspectu delectarentur. At multo dignior lux mundi est extra omnem comparationem mysteriorum revelavit Dei celsitudo, quae in Ecclesia sua operatus pulchritudinem: illam non minus illustrem, quam mundum in creatione voluit exhibere: *O Israel quam secunda magna est domus Dei, & ingens locus possessionis eius*. fidei Sa-
ias 1. magnitudo sphaerae caelestis quam Deus in Ecclesia statuit, eminentia Sacramentorum, qui-
bus illam adornat, gratiarum ac divitiarum the-
saurus quibus ab illo datur, donorum numeritas, quibus cumulatur, caelestis doctrinae & sapientiae prerogativa in qua illam fundavit, numerus sanctorum innumerabilis quibus illa praefulget: haec inquam omnia excedunt quidquid Deus in prima mundi creatione praefixit: etenim illam ita extollunt, ut eam sibi in domum eligere voluerit, quatenus in hoc suam panderet dignitatem vocaturque domus Dei, quia in illa Deus moratur & assistit & extra illam non invenitur: haec magna est: & quia domus est locusque in quo habitat Deus: inde certum est quod a liquid de eius magnitudine participet: *Magna domus eius*.

Porto cum omnia beneficia donaque illi ab ipso collata, dona sint divinae suae gratiae, quae vi-

Sententia communis est Theologorum quod licet verum sit quod lumine fidei Deus hominibus sua revelet mysteria, tamen manifestatio per illam fiat sub velo obscuritatis: quae habere tantum possunt talem eorum notitiam, quae locum det creditibilitati testimonij Deum esse, qui haec revelet, eorumque semper referat evidentiam in statu clarae visionis in caelo, ex quo principio inferimus illa esse infallibilia, proinde cum Deus sit haec nobis proponens & affirmans, impossibile est Divinum eius errare posse testimonium atque in hac infallibilitate certitudo nostrae cognitionis fundatori ipsaque nobis lucem praebet, qua eorum habemus notitiam sub velo licet obscuritatis. Haec omnia nobis in SS. Sacramento indicantur. Proponit nobis Christus qui est prima veritas quod sub speciebus panis de quo dixerat quod panis esset caeli, suum lateat corpus, & sub speciebus vini sanguis suus, cumque sit corpus & sanguis Dei hominis, cognoscimus quod sub illis lateat Deus.
Porro quandoquidem cognitio nostra sphaeram habeat adeo limitatam, lumine indiget superioris ad Deum cognoscendum, & hoc est fides testimonij Christi nobis hoc affirmantis: vnde sub hac obscuritate cognoscitur in hoc testimonio petimur: idque tota certitudine quod Deus in hoc Divino lateat Sacramento. Prodigium hoc ut tale perpendit Apostolus in hoc alludens ei quod Deus in mundi creatione operatus est quando de tenebris lucem eduxit clarissimam: *Deus qui dixit de tenebris lucem splendescere ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem* q. d. non sine magno miraculo suae vocis imperio Deus de tenebris lucem evocavit: *Quia dixit & facta sunt*. Dicere Dei est operari: *Dixit fiat lux & facta est lux*. Et eodem modo potentiae suae demonstrans magnitudinem quod in medio caliginis lux emicaret, voluit ut tincte ipsas tenebras sub quibus nobis fidei mysteria proponuntur, Divina eius lux nobis irradiaret: non tantum ut ipsa lucente certam de Deo consequeremur notitiam, sed eam etiam possemus Ecclesiae declarare: *Ad illuminationem*: ipse etenim est qui lucem nostris infundit cordibus nostrisque oculos illuminat intellectus, quate- nus cognoscamus fundari in Divini eius testimo-

V I.
Sine qua
tenebris
mergere-
mur.

ribus virtutis naturalis intellectus nostri est hemispherium multo superius, non potest eius cognitio eo usque perferri, nec donorum supernaturalium venustate frui, quibus eam adornat, nec item mysteriorum dignitate, quae in illa operatus est, nec Sacramentorum excellentia, quibus illam cumulavit: esse quoque naturale intellectus nostri si magnitudini huius conferatur, velut in medijs delitescit tenebris, quibus mundus detinebatur, antequam Deus in illo lucem creaverat. Ut igitur his omnibus delectetur, lucem illi Deus ministravit: *Ipsa illuxit in cordibus nostris*. Lumen illi fidei concedens in SS. Sacramento, quo vult ut in illo cognoscat omnem Ecclesiae pulchritudinem, quamvis lux sit in medijs lucens tenebris: etenim cognitio illa quam habuimus ex hoc divino Sacramento, tantum est illa quam habemus ex Christi testimonio, nobis haec proponens: *Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus*. Per hoc manifesta patet Christi omnipotentia, qua suam voluit fundare Ecclesiam. Quandoquidem sola vocis suae virtute creaturis utitur

16

V II.

Et qua

Dei cog-

noscentis

omnipo-

tentiam.

tantum omnium earum absolutus dominus, & noscentis illas non in nihilo redigens transubstantiat panem in corpus Christi, & vinum in sanguinem eientiam. Quis: quod opus divinae soli reservatum tamen omnipotentiae, sicut autem Christus Dominus auctor est omnis gratiae cum nobis ex fide consistat, quod in hoc divino sit Sacramento: nam velut cor quod vitam infundit gratiae, illud sit medio statuit Ecclesiae, cognoscimus in illo gratiae thesaurum, quo illam ditavit, & donorum immensitatem, quibus illam Deus affavit cumulavit: voluit in illo dono adeo sublimi seipsum comprehendere, quod illi concessit, tradens illi filium suum unigenitum in sponsum: *Nobis datus, nobis natus*. Et si Redemptor noster seipsum communicet, ut in hoc V. Sacramento individuus sit illi comes, optime constat nobis in illo divinorum ipsius non capienda donorum immensitas.

V III.

Similiter

& gratia.

Gratia iustificat & sanctificat, ita ut quotquot in Ecclesia sancti aut fuerunt aut erunt, divinae gratiae est haec eorum adscribenda sanctitas, a Deo ipsis collata, ut tales evadent: quod si lumine fidei noveritis quod in hoc V. Sacramento fons omnium sit gratiarum, nempe Christus Dominus noster, sub speciebus his latens Sacramentalibus: *Gratia & veritas per Iesum Christum facta est*, nemo negat, quin in fide huius V. Sacramenti nobis manifesta futura sit Sanctorum multitudo, quos Deus in Ecclesia sua construit, sublimissima & securissima doctrina ea est quae fundatur in certitudine & infallibilitate fidei: & hoc

supposito, doctrina super quam velut totum fundamentum suam fundare voluit Ecclesiam, illa fuit quae fidei virtutis principijs: & sic in V. Euc. haristia ipsa clarior emicat, ipsa simul totae Ecclesiae doctrinae declarat excellentiam.

Exornavit illam Deus decore ac maiestate Sacramentorum, quae Christus ut eorum auctor ad firmam maiorem illius decorem instituit: & quousque maiorem in illis supereminet virtus causandi gratiam, secundum speciem suam, ex ipso procedens, quoniam in hoc adoramus Sacramento: omnino certum est, quod in illo venustatem etiam utique cognoscimus, quo Christus suam illustravit Ecclesiam in institutione Sacramentorum, quae in illa reliquit paratissimum necessitatibus nostris spiritualibus remedium. Si igitur omnis Ecclesiae dignitas in hoc V. revelatur Sacramento: tanta sit, quod: *Omne quod manifestatur lumine*, ut ait Apostolus, quod lumen sit in medijs respiciens tenebris cognitionis, quam solum ex virtute testimonij Christi habemus) licet nobis auctore, quod lux ista, (quam dicebat Apostolus ortus nostri intellectus irradiare, quatenus per illi Dei cognoscimus: *Ipsa illuxit in cordibus nostris*) sit quae clarior manifestet mysteriorum eius excellentiam, quae Deus ad maius bonum & incrementum operatus est Ecclesiae. Si namque virtus nostri debilitas se sola contemplantari nequeat constantem ac dignitatem mysteriorum Dei, seipsum nobis sit lumine fidei haec manifestare, haec autem lux in V. respicienda Sacramento: fide colligimus, quod in huius Sacramenti fide altissima Dei arcana cognoscimus, quae potentia sua infinita produxit ad eminentius Ecclesiae bonum: ut autem cognitio Dei eiusque omnipotentiae inter haec bona censetur maximum (cum lumine fidei V. Sacramenti acies intellectus nostri divinam percipiat omnipotentiam tantorum mirabilium productricem, tantum in eo filioptem) optimo iure dicere possimus, medium quo Deus voluit, ut Ecclesia dignioribus gaudeat bonis, esse huius Sacramenti fidei lumen: cum ex ipso immensitas omnipotentiae in mysterio elucescat, quae ad perpetuam eius consistentiam operatus est.

47. Quae